

**T.C.
BANDIRMA ONYEDİ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
REKTÖRLÜĞÜ
HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ**

**ÖĞRENCİ DİSİPLİN
SORUŞTURMASI REHBERİ**

HAZIRLAYANLAR:

Av. Fırat BAYEZİT

Av. Mehmet Ali UZUN

Hukuk Müşaviri V. Öğr. Gör. Aziz YİĞİT

Mart 2020

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	İ
ÖĞRENCİ DİSİPLİN SORUŞTURMASI.....	1
A. ÖĞRENCİLER.....	1
B. DİSİPLİN CEZALARI	1
C. DİSİPLİN CEZALARI VERİLMESİNİ GEREKTİREN FİİLLER	2
1. Genel Olarak	2
2. Uyarma Cezasını Gerektiren Disiplin Suçları.....	2
3. Kınama Cezasını Gerektiren Disiplin Suçları	2
4. Bir Haftadan Bir Aya Kadar Uzaklaştırma Cezasını Gerektiren Suçlar	2
5. Bir Yarıyıl İçin Uzaklaştırma Cezasını Gerektiren Disiplin Suçları	3
6. İki Yarıyıl İçin Uzaklaştırma Cezasını Gerektiren Disiplin Suçları	3
7. Çıkarma Cezasını Gerektiren Disiplin Suçları	4
8. Öngörülmemiş Disiplin Suçları.....	4
9. Disiplin Suçunun Tekerrürü	4
D. SORUŞTURMANIN AÇILMASI.....	4
E. DİSİPLİN SORUŞTURMASI AÇMAYA YETKİLİ AMİRLER.....	4
F. SORUŞTURMACI TAYİNİ	5
G. SORUŞTURMA ONAYI	5
H. SORUŞTURMANIN SÜRESİ VE ZAMANAŞIMI.....	5
I. EK SÜRE	6
İ. SORUŞTURMANIN YAPILIŞ ŞEKLİ	6
J. SAVUNMA HAKKI.....	7
K. SORUŞTURMA RAPORU	8
L. CEZA KOVUŞTURMASI İLE DİSİPLİN SORUŞTURMASININ BİRARADA YÜRÜTÜLMESİ.....	8
M. SORUŞTURMANIN SONUÇLANDIRILMASI.....	9
N. DİSİPLİN KURULUNUN ÇALIŞMA USULÜ	9
O. RAPORTÖRLÜK VE GÖRÜŞME USULÜ	10
Ö. OYLAMA VE KARAR	10

P. KARAR SÜRESİ	10
R. DİSİPLİN CEZASI VERİLİRKEN DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR	10
S. DİSİPLİN CEZALARININ UYGULANMASI VE İTİRAZ.....	11
1. Cezaların Bildirilmesi	11
2. Disiplin Cezalarının Uygulanması	11
3. Disiplin Cezalarına Karşı Başvuru Yolları.....	11
Ş. TEBLİGAT VE ADRES BİLDİRME	12
T. DİĞER HUSUSLAR	12
1. Dosya Teslimi	12
2. Yazışma Şekli.....	12

ÖĞRENCİ DİSİPLİN SORUŞTURMASI

Öğrenci disiplin soruşturması ile ilgili olarak başvuru yapılacak iki adet mevzuat bulunmaktadır. Bunlardan ilki, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun¹ 54. maddesidir (m.). İkincisi ise Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliğidir² (Bundan sonra “Disiplin Yönetmeliği” olarak ifade edilecektir).

“2547 sayılı Kanun “öğrencilerin disiplin işleri” yan başlıklı m. 54’te öğrenci disiplin soruşturmasına ilişkin temel esaslar belirlenmiştir. Ancak burada düzenlenen hükümler disiplin soruşturması için yeterli değildir. Bu hükümde düzenlemeyen hususlar Disiplin Yönetmeliğinde düzenlenmişlerdir.

A. ÖĞRENCİLER

Disiplin Yönetmeliği, yükseköğretim kurumlarındaki tüm öğrencileri kapsar (Disiplin Yönetmeliği m.1/2). Kimlerin öğrenci olduğuna bakmak gerekir. Disiplin Yönetmeliği m. 3/1.a’ya göre “**Yükseköğretim kurumlarında ön lisans, lisans, yüksek lisans, doktora, tıpta uzmanlık veya sanatta yeterlilik öğrenimi gören kişiler**” öğrenci olarak kabul edilir.

Lisansüstü öğretim gören öğrencilerden araştırma görevlisi kadrosuna atanmış olanlar öğrencilik sıfatları ile ilgili suçlarda Disiplin Yönetmeliği, araştırma görevlisi sıfatları ile ilgili suçlarda 2547 sayılı Kanununun ilgili hükümlerine tabidirler.

B. DİSİPLİN CEZALARI

Disiplin Yönetmeliği m. 3’te disiplin cezaları düzenlenmiştir. Bunlar;

UYARMA	“Öğrencinin, öğrencilikle ilgili davranışlarında daha dikkatli olması gerektiği hususunda yazılı olarak ikaz edilmesini” ifade eder.
KINAMA	“Öğrenciye öğrencilikle ilgili kusurlu davranışlarından dolayı kınandığının yazılı olarak bildirilmesini” ifade eder.
BİR HAFTADAN BİR AYA KADAR UZAKLAŞTIRMA	“Öğrenciye, yükseköğretim kurumundan bir haftadan bir aya kadar uzaklaştırıldığının ve bu süre içerisinde derslere ve sınavlara katılamayacağı yazı ile bildirilmesini” ifade eder.
BİR YARIYIL İÇİN UZAKLAŞTIRMA	“Öğrenciye, yükseköğretim kurumundan bir yarıyıl uzaklaştırıldığının ve bu sürede öğrencilik haklarından yararlanamayacağı yazı ile bildirilmesini” ifade eder.
İKİ YARIYIL İÇİN UZAKLAŞTIRMA	“Öğrenciye, yükseköğretim kurumundan iki yarıyıl uzaklaştırıldığının ve bu sürede öğrencilik haklarından yararlanamayacağı yazı ile bildirilmesini” ifade eder.
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMUNDAN ÇIKARMA	“Öğrenciye, bir daha çıkarıldığı yükseköğretim kurumuna alınmamak üzere öğrencilikten çıkarıldığının yazı ile bildirilmesini” ifade eder.

¹ RG. Tarih:06.11.1981, Sayı:17506.

² RG. Tarih:18.08.2012, Sayı:28388.

C. DİSİPLİN CEZALARI VERİLMESİNİ GEREKTİREN FİİLLER

1. Genel Olarak

2547 Sayılı Kanun m. 54-a’da disiplin cezası gerektirecek suçlar sayılmıştır. 2547 Sayılı Kanun m. 54-a’nın yanı sıra, Disiplin Yönetmeliği m. 4 ila 9 hükümleri arasında, her disiplin cezası için suç oluşturacak eylemler, aşağıda üzerinde durulduğu üzere, ayrı ayrı ifade edilmiştir.

2. Uyarma Cezasını Gerektiren Disiplin Suçları

Uyarma cezasını gerektiren disiplin suçları Disiplin Yönetmeliği m. 4’te düzenlenmiştir. Buna göre uyarma cezasını gerektiren eylemler şunlardır;

UYARMA CEZASINI GEREKTİREN EYLEMLER	a) Yükseköğretim Kurumu yetkililerince sorulan hususları haklı bir sebep olmadan zamanında cevaplandırmamak, b) Yükseköğretim Kurumu yetkililerince tespit edilen yerler dışında ilan asmak, c) Yükseköğretim kurumunun izniyle asılmış duyuruları, program ve benzerlerini koparmak, yırtmak, değiştirmek, karalamak veya kirletmek.
--	---

3. Kınama Cezasını Gerektiren Disiplin Suçları

Kınama cezasını gerektiren disiplin suçları Disiplin Yönetmeliği m. 5’te düzenlenmiştir. Buna göre kınama cezasını gerektiren eylemler şunlardır;

KINAMA CEZASINI GEREKTİREN EYLEMLER	a) Yükseköğretim Kurumu yetkililerince istenilen bilgileri eksik veya yanlış bildirmek, b) Ders, seminer, uygulama, laboratuvar, atölye çalışması, bilimsel toplantı ve konferans gibi çalışmaların düzenini bozmak, c) Yükseköğretim Kurumu içinde izinsiz olarak bildiri dağıtmak, afiş ve pankart asmak, ç) Yükseköğretim kurumunca asılmış duyuruları, program ve benzerlerini koparmak, yırtmak, değiştirmek, karalamak veya kirletmek, d) Sınavlarda kopyaya teşebbüs etmek.
--	--

4. Bir Haftadan Bir Aya Kadar Uzaklaştırma Cezasını Gerektiren Suçlar

Yükseköğretim kurumundan bir haftadan bir aya kadar uzaklaştırma cezasını gerektiren disiplin suçları Disiplin Yönetmeliği m. 6’da düzenlenmiştir. Buna göre bu eylemler;

BİR HAFTADAN BİR AYA KADAR UZAKLAŞTIRMA CEZASINI GEREKTİREN SUÇLAR	a) Öğrenme ve öğretme hürriyetini engelleyici veya yükseköğretim kurumlarının işleyiş ve huzurunu bozucu eylemlerde bulunmak, b) Disiplin soruşturmalarının sağlıklı bir şekilde yürütülmesini engellemek, c) Yükseköğretim kurumundan aldığı kendine hak sağlayan bir belgeyi başkasına vererek kullanılmak veya başkasına ait bir belgeyi kullanmak, ç) Yükseköğretim kurumunda kişilerin şeref ve haysiyetini zedeleyen sözlü veya yazılı eylemlerde bulunmak, d) Yükseköğretim Kurumu personelinin, kurum içinde ya da dışında, şeref ve haysiyetini zedeleyen sözlü veya yazılı eylemlerde bulunmak,
---	---

	e) Yükseköğretim kurumunda alkollü içki içmek, f) Yükseköğretim kurumuna ait kapalı ve açık mahallerde yetkililerden izin almadan toplantılar düzenlemek.
--	--

5. Bir Yarıyıl İçin Uzaklaştırma Cezasını Gerektiren Disiplin Suçları

Yükseköğretim kurumundan bir yarıyıl için uzaklaştırma cezasını gerektiren disiplin suçları Disiplin Yönetmeliği'nin m. 7'de düzenlenmiştir. Buna göre bu eylemler;

BİR YARIYIL İÇİN UZAKLAŞTIRMA CEZASINI GEREKTİREN DİSİPLİN SUÇLARI	a) Yükseköğretim Kurumu personeli ve öğrencilerini tehdit etmek, b) Yükseköğretim kurumlarında işgal ve benzeri fiillerle yükseköğretim kurumunun hizmetlerini engelleyici eylemlerde bulunmak, c) Kurum personeli ve öğrencilerine fiili saldırıda bulunmak, ç) Yükseköğretim kurumlarında hırsızlık yapmak, d) Yükseköğretim Kurumu bünyesinde mevcut bina, demirbaş eşya ve benzeri malzemeyi tahrip etmek veya bilişim sistemine zarar vermek, e) Sınavlarda kopya çekmek veya çektirmek, f) Seminer, tez ve yayınlarında intihal yapmak. g) Yükseköğretim kurumundan uzaklaştırma cezası almış olmasına rağmen, bu karara uymamak.
---	--

6. İki Yarıyıl İçin Uzaklaştırma Cezasını Gerektiren Disiplin Suçları

Yükseköğretim kurumundan iki yarıyıl için uzaklaştırma cezasını gerektiren disiplin suçları Disiplin Yönetmeliği'nin m. 8'de düzenlenmiştir. Buna göre bu eylemler;

İKİ YARIYIL İÇİN UZAKLAŞTIRMA CEZASINI GEREKTİREN DİSİPLİN SUÇLARI	a) Yükseköğretim Kurumu görevlilerine karşı cebir ve şiddet kullanarak görevin yapılmasına engel olmak, b) Öğrencilere karşı cebir ve şiddet kullanarak yükseköğretim hizmetlerinden yararlanmalarını engellemek, c) Suç sayılan eylemleri işleme veya bir kimseyi veya grubu, cebir veya tehditle suç sayılan bir eylemi düzenlemeye veya böyle bir eyleme katılmaya zorlamak, ç) Yükseköğretim kurumları içerisinde uyuşturucu ve uyarıcı madde kullanmak, taşımak, bulundurmak, d) Sınavlarda tehditle kopya çekmek, kopya çeken öğrencilerin sınav salonundan çıkarılmasına engel olmak, kendi yerine başkasını sınava sokmak veya başkasının yerine sınava girmek, e) Yükseköğretim kurumlarında cinsel tacizde bulunmak, f) Yükseköğretim kurumlarında 10.07.1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanuna aykırı olarak ateşli silahlarla mermilerini ve bıçaklarla saldırı ve savunmada kullanılmak üzere özel olarak yapılmış bulunan diğer aletleri, patlayıcı maddeleri taşımak ve bulundurmak, g) Yükseköğretim kurumunun bilişim sistemine girerek kendisine veya başkasının yararına haksız bir çıkar sağlamak. ğ) Soruşturma ile görevlendirilenleri tehdit etmek.
---	---

7. Çıkarma Cezasını Gerektiren Disiplin Suçları

Yükseköğretim kurumundan çıkarma cezasını gerektiren disiplin suçları Disiplin Yönetmeliği m. 9’da düzenlenmiştir. Buna göre bu eylemler;

ÇIKARMA CEZASINI GEREKTİREN DİSİPLİN SUÇLARI	a) Mahkeme kararıyla kesinleşmiş olmak kaydıyla, suç işlemek amacıyla örgüt kurmak, böyle bir örgütü yönetmek veya bu amaçla kurulan örgüte üye olmak, üye olmamakla birlikte örgüt adına faaliyette bulunmak veya yardım etmek, b) Yükseköğretim kurumlarında uyuşturucu veya uyarıcı maddeleri satmak, satın almak, başkalarına vermek ve ticaretini yapmak, c) 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanuna aykırı olarak ateşli silahlarla, mermilerini ve bıçaklarla saldırı ve savunmada kullanılmak üzere özel olarak yapılmış bulunan diğer aletleri, patlayıcı maddeleri kullanmak, ç) Kişilerin vücudu üzerinde cinsel davranışlarda bulunmak suretiyle cinsel dokunulmazlıklarını ihlal etmek.
---	---

8. Öngörülmemiş Disiplin Suçları

Yükseköğretim kurumundan uzaklaştırma ve çıkarma cezasını gerektiren disiplin suçları dışında, uyarma ve kınama cezası verilmesini gerektiren eylemlere nitelik ve ağırlıkları itibarıyla benzer eylemlerde bulunanlara da aynı türden disiplin cezaları verilir (Disiplin Yönetmeliği m. 10).

9. Disiplin Suçunun Tekerrürü

Disiplin cezası verilmesine sebep olmuş bir eylemin tekerrüründe bir derece ağır ceza uygulanır. Disiplin suçunun tekerrürü halinde yükseköğretim kurumundan çıkarma cezası verilemez (Disiplin Yönetmeliği m. 11).

D. SORUŞTURMANIN AÇILMASI

Öğrenci disiplin soruşturması, soruşturma açmaya yetkili amir tarafından başlatılır. Bu yetkili amirler, 2547 sayılı Kanun m. 54 ile Disiplin Yönetmeliği m. 12’de sayılmıştır. Disiplin amirlerinin yardımcıları ancak disiplin amirinin görevinin başında bulunmadığı zamanlarda, vekâleten görevlendirilmişlerse soruşturma açabilirler.

Disiplin soruşturması açmaya yetkili amirler, disiplin suçu işlediği şüphesi bulunan öğrenci hakkında resen disiplin soruşturması açar. Bölüm Başkanı, anabilim, ana sanat, bilim veya sanat dalları başkanları ve diğer birim amirleri disiplin soruşturma taleplerini en yakın disiplin amirine yaparlar.

Disiplin soruşturması açmaya yetkili amirler, sadece öğrencinin savunmasını almak suretiyle disiplin cezası veremez. Disiplin suçu işlediği öğrenilen öğrenci hakkında mutlaka soruşturma açılması ve usulüne uygun olarak ifadesi alındıktan ve Disiplin Yönetmeliği usul ve esaslarına uyulduktan sonra ceza verilmesi mümkündür.

E. DİSİPLİN SORUŞTURMASI AÇMAYA YETKİLİ AMİRLER

2547 Sayılı Kanun m. 54-b’de, disiplin soruşturması açmaya yetkili amirlerin kimler olduğuna yer verilmiştir. Buna göre “Bir fakülte, enstitü veya yüksekokulun içinde veya dışında öğrencilerin işlemiş oldukları disiplin suçlarından dolayı soruşturma yapmaya ve doğrudan

gerekli cezayı vermeye veya disiplin kuruluna sevk etmeye ilgili fakülte dekanı, enstitü veya yükseköğretim müdürü yetkilidir.”

2547 Sayılı Kanun m. 54-b'nin yanı sıra, Disiplin Yönetmeliği m. 12'de soruşturma açmaya yetkili amirler ayrıntılı bir şekilde sayılmıştır. Buna göre disiplin soruşturması açmaya yetkili amirler şunlardır;

DİSİPLİN SORUŞTURMASI AÇMAYA YETKİLİ AMİRLER	a) Fakülte öğrencilerinin işlemiş oldukları disiplin suçlarından dolayı dekan, b) Enstitü öğrencilerinin işlemiş oldukları disiplin suçlarından dolayı enstitü müdürü, c) Yükseköğretim ve meslek yükseköğretim öğrencilerinin işlemiş oldukları disiplin suçlarından dolayı müdür, ç) Konservatuvar öğrencilerinin işlemiş oldukları disiplin suçlarından dolayı konservatuvar müdürü, d) Müşterek alan veya mekânlarda toplu öğrenci eylemleri ile ilgili olarak üniversite rektörleri.
---	---

F. SORUŞTURMACI TAYİNİ

Soruşturma açmaya yetkili amirler, soruşturmayı bizzat yapabilecekleri gibi soruşturmacı veya soruşturmacılar tayini suretiyle de yaptırabilirler; gerekli gördükleri takdirde başka bir yükseköğretim kurumundan soruşturmacı görevlendirilmesini de talep edebilirler (Disiplin Yönetmeliği m. 12/2).

G. SORUŞTURMA ONAYI

Disiplin soruşturması, disiplin suçu işlendiğinin şikâyetle, bildirimle, ihbarla ya da bizzat öğrenilmesi durumunda disiplin amiri tarafından imzalanacak soruşturma onayı ile açılır.

Disiplin suçu teşkil eden eylemden sonra, öğrencinin başka bir yükseköğretim kurumuna geçmesi, mezun olması, eğitimini bırakması, çıkarılması ve benzeri sebepler öğrenci hakkında disiplin soruşturması başlatılmasına, başlatılmışsa tamamlanmasına ve gerektiğinde disiplin cezası verilmesine engel olmaz. Bu durumda gerekli soruşturmanın açılması ve sürecin tamamlanması gerekir.

Soruşturma onayında kimin hakkında soruşturma açıldığı ismen belirtilmeli, bilinmiyorsa onayda soruşturmacıdan varsa sorumlu ya da sorumluların tespiti istenmeli ve soruşturma konusu fiilin nelerden ibaret olduğu açıkça belirtilmelidir.

H. SORUŞTURMANIN SÜRESİ VE ZAMANAŞIMI

2547 sayılı Kanun m. 54-c'de soruşturmanın başlama anı ve soruşturmanın süresi düzenlenmiştir. Buna göre “Disiplin soruşturmasına, olay öğrenilince derhal başlanılır ve soruşturma **en geç on beş gün** içinde sonuçlandırılır.”

2547 sayılı Kanun m. 54-c'nin yanı sıra, soruşturmanın süresi ve zamanaşımı Disiplin Yönetmeliği m. 13'te ayrıca düzenlenmiştir. Buna göre;

(1) Disiplin soruşturmasına olayın öğrenilmesini müteakip derhal başlanılır. Soruşturma, onay tarihinden itibaren **on beş gün** içinde sonuçlandırılır.

(2) Bu Yönetmelikte sayılan disiplin suçu niteliğindeki eylemleri işleyen öğrenciler hakkında, bu eylemlerin işlendiğinin soruşturma açmaya yetkili amirlerce öğrenildiği tarihten itibaren;

a) Uyarma, kınama, yükseköğretim kurumundan bir haftadan bir aya kadar uzaklaştırma cezalarında **bir ay içinde**,

b) Yükseköğretim kurumundan bir veya iki yarıyıl için uzaklaştırma ile yükseköğretim kurumundan çıkarma cezalarında **üç ay içinde**, disiplin soruşturmasına başlanmadığı takdirde, disiplin cezası verme yetkisi zaman aşımına uğrar.

(3) Disiplin cezasını gerektiren eylemlerin işlendiği tarihten itibaren, **en geç iki yıl** içinde disiplin cezası verilmediği takdirde, disiplin cezası verme yetkisi zamanaşımına uğrar. Ancak, disiplin amir veya kurulunun, bir adli yargı hükmüne ihtiyaç duyduğu hallerde; zamanaşımı süresi adli yargı hükmünün kesinleştiği günden itibaren başlar. Söz konusu ihtiyaç, yetkili disiplin amir veya kurulunun alacağı bir karar ile tespit edilir.”

I. EK SÜRE

Disiplin Yönetmeliği m. 13/1. ilk haliyle ikinci cümlesinde “ek süre” düzenlenmişti. Buna göre “*Soruşturmanın bu süre içerisinde bitirilememesi halinde soruşturmacı, gerekçeli olarak ek süre verilmesi talebinde bulunur. Soruşturma açmaya yetkili disiplin amiri, uygun bulunduğu takdirde soruşturma süresini uzatabilir.*” Bu hüküm gereği “ek süre” verilebilirdi. Ancak Disiplin Yönetmeliği m. 13/1’in burada üzerinde durulan ikinci cümlesi, Danıştay 8. Dairesince verilen 09.05.2016 tarihli, 2012/9483 esas sayılı ve 2016/4594 karar sayılı kararı ile iptal edilmiştir. **Dolayısıyla öğrenci disiplin soruşturmalarında ek süre VERİLMEZDİR.**

İ. SORUŞTURMANIN YAPILIŞ ŞEKLİ

DİKKAT!	Tanık dinlenmesi, zorunlu olmamakla birlikte soruşturulan olayın açıklığa kavuşturulması açısından faydalı bir işlemdir. Özellikle tutanaklarda olaya şahit olan kişilerin isimleri geçiyorsa bu kişilerin tanık olarak dinlenmemesi, disiplin soruşturmasının idari yargı makamlarınca bozulması sonucuna yol açabilir.
----------------	---

Soruşturmanın yapılış şekli Disiplin Yönetmeliği m. 14’te düzenlenmiştir. Buna göre;

“(1) Soruşturmanın gizliliği esastır.

(2) Soruşturmacı tanık dinleyebilir, keşif yapabilir ve bilirkişiye başvurabilir. Soruşturma işlemleri bir tutanakla tespit olunur. Tutanak; işlemin nerede ve ne zaman yapıldığı, işlemin mahiyeti, kimlerin katıldığı, ifade alınmış ise soruları ve cevapları belirtecek şekilde düzenlenir ve soruşturmacı, katip, ifade sahibi ve varsa keşif sırasında hazır bulunanlarca imzalanır. İfade alınırken tanığa ve bilirkişi tayini durumunda bilirkişiye yemin ettirilir; tanığın hüviyeti, adresi ve benzeri açıklayıcı bilgiler belirtilir.

(3) Yükseköğretim kurumlarının personeli, soruşturmacıların istedikleri her türlü bilgi, dosya ve başka belgeleri hiçbir gecikmeye mahal bırakmaksızın verirler ve istenecek yardımları yerine getirirler.

(4) Soruşturmacı, hakkında soruşturma açılan kişi ve eylemlerle sınırlı olmak üzere soruşturmayı yürütür ve tamamlar. Soruşturma esnasında soruşturulan eylemin dışında başka disiplin suçlarının işlendiğini veya aynı suç kapsamında başka kişilerin soruşturmaya dahil edilmesi gerektiğini tespit eden soruşturmacı, durumu yetkili mercie bildirir.

(5) Öğrencinin, disiplin suçunu işledikten sonra yükseköğretim kurumu içinde yer değiştirmesi veya yükseköğretim kurumunu değiştirmiş bulunması veya yükseköğretim kurumundan her ne sebeple olursa olsun ayrılmış olması, soruşturma açılmasına, devamına ve gerekli kararların alınmasına engel teşkil etmez.

(6) Soruşturmacılar; zaruri gördükleri takdirde soruşturma süresince, soruşturulan öğrencilerin yükseköğretim kurumu binalarına girmesinin yasaklanması hususunda karar verilmesini disiplin soruşturmasını açmaya yetkili merciden isteyebilirler.”

Soruşturmanın amacı, şüphelinin üzerine atılı disiplin suçunu işleyip işlemediğinin, hiçbir şüpheye yer bırakmayacak şekilde ortaya çıkarılmasıdır. Bu nedenle soruşturmacının, soruşturmayı titizlikle ve hızlı bir şekilde sonlandırması gerekir.

DİKKAT	Soruşturma devam ederken, soruşturma onayında belirtilen öğrenci ve fiillerden başka sorumlu ya da fiillerin varlığının tespiti halinde, bu kişi ya da fiillerin de soruşturmaya dâhil edilmesi soruşturmayı açan makamdan talep edilir. Bu durumda soruşturmayı açan makam, konuyu değerlendirerek bu fiil ya da kişilerin de soruşturmaya dâhil edildiğine ilişkin ek bir onay olarak soruşturmacıya bildirir ya da gerek görürse bu fiil ve kişiler hakkında yeni bir soruşturma açabilir.
---------------	--

J. SAVUNMA HAKKI

2547 sayılı Kanun m. 54-d’de öğrencinin “savunma hakkı” düzenlenmiştir. Buna göre “Hakkında kovuşturma yapılan öğrenciye sözlü veya yazılı savunma hakkı verilir. Tanınan süre içinde savunma yapmayan öğrenci bu hakkından vazgeçmiş sayılır.”

2547 sayılı Kanun m. 54-d’nin yanı sıra, “savunma hakkı” Disiplin Yönetmeliği m. 15’te ayrıca düzenlenmiştir. Buna göre;

“(1) Hakkında disiplin soruşturması açılan öğrenciye isnat edilen suçun neden ibaret olduğu, savunmasını yapacağı tarihten **en az yedi gün önce yazılı olarak bildirilir**. Bu yazıda; öğrenciden belirtilen gün, saat ve yerde savunmasını yapmak üzere hazır bulunması istenilir.

(2) Savunma yapmak üzere gelen kişi, savunmasını sözlü olarak yapabileceği gibi yazılı olarak da sunabilir. Yazılı savunma sunulduktan sonra soruşturmacı öğrenciye ek sorular yöneltebilir.

(3) Öğrenciye gönderilecek davetiyede; çağrıya özürsüz olduğu halde uymadığı veya özrünü zamanında bildirmediği takdirde, savunmadan vazgeçmiş sayılacağı ve diğer delillere dayanılmak suretiyle hakkında gerekli kararın verileceği belirtilir.

(4) Geçerli bir özür bildiren veya mücbir sebep dolayısıyla davete uymadığı anlaşılan öğrenciye uygun bir süre verilir. Tutuklu öğrencilere savunmalarını yazılı olarak gönderebilecekleri bildirilir.

(5) Soruşturma öğrencinin kendini gereği gibi savunmasına imkân verecek şekilde yürütülür.”

DİKKAT	Sürelerin hesabında davet yazısının tebliğ edildiği gün hesaba katılmaz .
---------------	--

YEMİN	Hakkında disiplin soruşturması açılan öğrencinin veya varsa şikâyetçinin ifadesi ya da savunması alınırken yemin ETTİRİLMEZ . 1982 Anayasasının 38. maddesi gereği <i>“Hiç kimse kendisini ve kanunda gösterilen yakınlarını suçlayan bir beyanda bulunmaya veya bu yolda delil göstermeye zorlanamaz.”</i> Bu şekilde bir yemin ettirilmesi savunma hakkının ihlali anlamına gelir ve verilen ceza idari yargı makamlarınca iptal edilir.
--------------	---

DİKKAT	<ul style="list-style-type: none"> ➤ İfade sahibi, şayet isterse vekâletnamesi olmak şartıyla ifade sırasında yanında avukat bulundurabilir. Bu takdirde ifade tutanağının avukat tarafından da imzalanması gerekmektedir. ➤ Soruşturma gizli olup ifade sırasında, soruşturmacı ya da soruşturma komisyonu üyeleri, kâtip, ifade sahibi ve varsa vekili/avukatı dışında kimse bulunamaz.
---------------	---

K. SORUŞTURMA RAPORU

Soruşturma sonuçlandığında bir rapor düzenlenir. Raporla soruşturma onayı, soruşturmaya başlama tarihi, soruşturulanın kimliği, isnat edilen suç konuları, soruşturmanın safhaları, deliller ve alınan savunma özetlenir. Isnat edilen suçun sabit olup olmadığı tartışılır ve gerekli disiplin cezası teklif edilir. Soruşturmaya ilgili belgelerin asıl veya suretleri bir dizi pusulasına bağlanarak rapora eklenir. Soruşturma raporu, dosya ile birlikte soruşturmayı açan mercie tevdi edilir (Disiplin Yönetmeliği m. 16).

DİKKAT	<p>Soruşturma raporunda bulunması gereken hususlar:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Soruşturma onayı, ➤ Soruşturmaya başlama tarihi, ➤ Soruşturulanın kimliği, ➤ Suç konuları, ➤ Soruşturmanın safhaları, ➤ Delillerin özeti, ➤ İfadelerin özeti, ➤ Delillerin değerlendirilmesi, (Her suç maddesi ayrı ayrı tahlil edilerek delillere göre suçun sabit olup olmadığı tartışılır), ➤ Sonuç. <p>Soruşturma raporunun sonuç kısmında; gerekçeleriyle birlikte öğrencinin soruşturulan eylemi/davranışı/fiili işleyip işlemediği, suçlu ise eylemi/davranışı/fiili Disiplin Yönetmeliğin hangi maddesi kapsamında suç sayıldığı açıkça belirtilmeli ve ceza önerilmelidir.</p>
---------------	---

L. CEZA KOVUŞTURMASI İLE DİSİPLİN SORUŞTURMASININ BİRARADA YÜRÜTÜLMESİ

Aynı olaydan dolayı, öğrenci hakkında ceza kovuşturmasının başlamış olması, disiplin soruşturmasını geciktirmez. Öğrenci hakkında ceza kovuşturması açılmış olması, kanuna göre mahkûm olması veya olmaması disiplin cezasının verilmesine engel teşkil etmez (Disiplin Yönetmeliği m. 17).

DİKKAT	Aynı eylemden/olaydan dolayı Cumhuriyet savcılığında soruşturma başlatılmış olabilir veya ceza mahkemelerinde yargılama yapılıyor olabilir. Bu her iki durum da disiplin soruşturmasını engellemez/geciktirmez. Benzer bir ifadeyle, Cumhuriyet savcılığında soruşturma başlatılmış veya ceza mahkemelerinde yargılama yapılmasına rağmen, soruşturmaya devam edilmelidir. Soruşturulan öğrencinin, Türk Ceza Kanunu'na göre mahkûm olması veya olmaması disiplin cezasının uygulanmasını engellemez. Ancak, ceza yargılaması sonucunun beklenmesinin gerekli görüldüğü hallerde durum ceza vermeye yetkili disiplin amirine bildirilmelidir.
---------------	---

M. SORUŞTURMANIN SONUÇLANDIRILMASI

Soruşturmanın nasıl sonuçlandırılacağı Disiplin Yönetmeliği m. 18'de düzenlenmiştir. Buna göre;

SORUŞTURMANIN SONUÇLANDIRILMASI	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uyarma, kınama ve yükseköğretim kurumlarından bir haftadan bir aya kadar uzaklaştırma cezaları ilgili fakülte dekanı, enstitü, konservatuvar, yüksekokul veya meslek yüksekokulu müdürünce verilir. ➤ Müşterek mekânlarda işlenen disiplin suçlarından dolayı uyarma, kınama ve yükseköğretim kurumlarından bir aya kadar uzaklaştırma cezası verme yetkisi rektöre aittir. ➤ Yükseköğretim kurumundan bir veya iki yarıyıl için uzaklaştırma cezası ile yükseköğretim kurumundan çıkarma cezaları, yetkili disiplin kurulunca verilir. ➤ Fakülte, enstitü, konservatuvar, yüksekokul ve meslek yüksekokulunca yürütülen soruşturmalarda bu birimlerin yönetim kurulları, rektörlük tarafından yürütülen soruşturmalarda ise üniversite yönetim kurulu disiplin kurulu görevini yerine getirir. ➤ Soruşturma dosyasını inceleyen rektör, dekan, müdür veya disiplin kurulu, gerekli görürse noksan saydığı belirli soruşturma işlemlerinin tamamlanmasını aynı soruşturmacıdan veya disiplin kurulunun bir üyesinden isteyebilir.
--	---

N. DİSİPLİN KURULUNUN ÇALIŞMA USULÜ

DİSİPLİN KURULUNUN TOPLANMASI	Disiplin kurulu, başkanın çağrısı üzerine belirlenecek yer, gün ve saatte toplanır.
--------------------------------------	---

DİSİPLİN KURULUNUN TOPLANMA VE ÇALIŞMA USULÜ	Toplantı gündeminin hazırlanması, ilgililere duyurulması, kurul çalışmalarının düzenli yürütülmesi, başkan tarafından sağlanır.
---	---

DİSİPLİN KURULUNUN TOPLANTI YETER SAYISI	Disiplin kurulu olarak yönetim kurulunun toplantı nisabı, kurul üye tam sayısının salt çoğunluğudur (Disiplin Yönetmeliği m. 19).
---	---

O. RAPORTÖRLÜK VE GÖRÜŞME USULÜ

Disiplin Kurullarında raportörlük görevi, başkanın görevlendireceği üye tarafından yürütülür. Raportör üye, havale edilecek dosyanın incelenmesini en geç iki gün içinde tamamlar ve hazırlayacağı raporu başkana sunar (Disiplin Yönetmeliği m. 20/1).

Kurulda öncelikle raportörün açıklamaları dinlenir. Kurul gerek görürse soruşturmacıları da dinleyebilir. Görüşmelerin bitiminde oylama yapılır ve karar başkan tarafından açıklanır (Disiplin Yönetmeliği m. 20/2).

Ö. OYLAMA VE KARAR

Oylama ve kararın nasıl alınacağı Disiplin Yönetmeliği m. 21’de düzenlenmiştir. Buna göre,

“(1) Disiplin cezası vermeye yetkili amir veya disiplin kurulu, soruşturma raporunda önerilen cezayı kabul edip etmemekte serbesttir; gerekçelerini göstermek kaydıyla başka bir disiplin cezası da verebilir.

(2) Disiplin kurullarında kararlar toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile alınır. Oyların eşitliği halinde, başkanın kullandığı oy yönünde çoğunluk sağlanmış sayılır.

(3) Soruşturmacı disiplin kurulu üyesi ise soruşturmasını yürüttüğü dosyanın toplantılarına katılamaz ve oy kullanamaz.”

P. KARAR SÜRESİ

Karar süresi Disiplin Yönetmeliği m. 22’de düzenlenmiştir. Buna göre;

“(1) Disiplin cezası vermeye yetkili amirler uyurma, kınama, yükseköğretim kurumundan bir haftadan bir aya kadar uzaklaştırma cezalarına, soruşturmanın tamamlandığı gündən itibaren en geç on gün içinde karar vermek zorundadırlar.

(2) Diğer disiplin cezalarının verilmesini gerektiren hallerde, dosya derhal disiplin kuruluna havale edilir. Disiplin kurulu, dosyayı aldığı tarihten itibaren en geç on gün içinde karar vermek zorundadır.”

R. DİSİPLİN CEZASI VERİLİRKEN DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

Disiplin cezalarını vermeye yetkili amirler ile disiplin kurulları bu cezalardan birini verirken disiplin suçunu oluşturan eylemlerin ağırlığını, soruşturulan öğrencinin daha önce bir disiplin cezası alıp almadığını, davranış, tavır ve hareketlerini, işlediği fiil ve yaptığı hareket dolayısıyla pişmanlık duyup duymadığını dikkate alırlar (Disiplin Yönetmeliği m. 23).

Öğrencinin davranışı/eylemi/fiili birden çok disiplin suçu içinde değerlendirilebiliyorsa, birden çok disiplin cezası değil, en ağır olan ceza ile cezalandırılması gerekir. Ancak farklı davranışlar/eylemler/fiiller nedeniyle tek bir soruşturma açılmışsa her bir davranış/eylem/fiil ayrı ayrı değerlendirilir.

S. DİSİPLİN CEZALARININ UYGULANMASI VE İTİRAZ

1. Cezaların Bildirilmesi

2547 sayılı Kanun m.54-e'nin birinci cümlesine göre “*Disiplin cezaları, ilgili öğrenciye yazı ile bildirilir. Durum, öğrenciye burs veya kredi veren kuruluşa ve Yükseköğretim Kuruluna duyurulur.*” **Bunun gereği olarak cezanın bildirilmesi her halükârda yazılı olmalıdır.**

2547 sayılı Kanun m. 54-g'ye göre “Yükseköğretim kurumundan çıkarma kararı bütün yükseköğretim kurumlarına, Yükseköğretim Kurulu, emniyet makamları ve ilgili askerlik şubelerine bildirilir.”

2547 sayılı Kanun m. 54-e ve m. 54-g ile beraber, Disiplin Yönetmeliği m. 24'te “cezaların bildirilmesi” ayrıca daha detaylı bir şekilde düzenlenmiştir. Bu hükme göre:

CEZALARININ BİLDİRİLMESİ	Disiplin soruşturması sonunda verilen disiplin cezası, soruşturma açmaya yetkili amir tarafından; a) Hakkında disiplin soruşturması yapılan öğrenciye, b) Öğrenciye burs veya kredi veren kuruluşa ve yükseköğretim kurumuna, c) Üniversiteden çıkarma cezası verildiği takdirde, yukarıdakilere ilaveten bütün yükseköğretim kurumlarına Yükseköğretim Kuruluna, ÖSYM'ye, emniyet makamlarına ve ilgili askerlik şubelerine bildirilir (Disiplin Yönetmeliği m. 24).
---------------------------------	--

2. Disiplin Cezalarının Uygulanması

Disiplin cezası vermeye yetkili amir veya kurul kararlarında hangi tarihten itibaren uygulanacağı belirtilmediği takdirde, disiplin cezaları verildikleri tarihten itibaren uygulanırlar (Disiplin Yönetmeliği m. 25).

3. Disiplin Cezalarına Karşı Başvuru Yolları

2547 sayılı Kanun m. 54-e'nin ikinci ve üçüncü cümlelerine göre “*Yükseköğretim kurumundan çıkarma kararlarına karşı on beş gün içinde üniversite yönetim kuruluna itiraz edilebilir. Cezalar öğrencinin dosyasına ve siciline işlenir.*” Bunun gereği olarak Yükseköğretim kurumundan çıkarma kararlarına karşı on beş günlük itiraz süresi tanınmıştır.

2547 sayılı Kanun m. 54-e'nin yanı sıra, Disiplin Yönetmeliği m. 26'da, disiplin cezalarına karşı başvuru yolları, ayrıca daha detaylı bir şekilde düzenlenmiştir. Bu hükme göre:

DİSİPLİN CEZALARINA KARŞI BAŞVURU YOLLARI	(1) Disiplin amirleri ve kurullarınca verilen disiplin cezalarına karşı on beş gün içinde üniversite yönetim kuruluna itiraz edilebilir. (2) İtiraz halinde, itiraz mercii olan üniversite yönetim kurulu, itirazı on beş gün içinde kesin olarak karara bağlar. İtiraz halinde, itiraz mercii olan üniversite yönetim kurulu kararı inceleyerek verilen cezayı aynen kabul veya reddeder. Ret halinde, disiplin kurulu veya yetkili disiplin amiri ret gerekçesini göz önünde bulundurarak itirazı karara bağlar. (3) Bu Yönetmeliğe göre verilen cezalara karşı, itiraz hakkı kullanılmadan da idari yargı yoluna başvurulabilir (Disiplin Yönetmeliği m. 26).
--	--

Ş. TEBLİGAT VE ADRES BİLDİRME

2547 sayılı Kanun m. 54-f’de, bu hükme göre yapılacak tebligatların nasıl yapılabileceği düzenlenmiştir. Buna göre “Bu maddeye göre yapılacak işlemler sırasında gerekirse öğrenciye, bağlı bulunduğu öğretim kuruluşunda, ilan yoluyla tebligat yapılabilir.”

2547 sayılı Kanun m. 54-f ile beraber, tebligat ve adres bildirme, ayrıca Disiplin Yönetmeliği m. 27’de düzenlenmiştir. Buna göre;

“(1) Disiplin soruşturması dolayısıyla her türlü tebligat, imza karşılığı elden teslim veya öğrencinin yükseköğretim kurumuna bildirdiği adrese yazılı olarak veya tebligata elverişli bir elektronik adres vererek bu adrese tebligat yapılmasını isteyen kişiye elektronik yolla tebligat yapılır. Bu yollarla tebliğin mümkün olmadığı durumlarda tebliğ varakası ilgili yükseköğretim kurumunda ilan edilmek suretiyle tebligat tamamlanmış sayılır.

(2) Yükseköğretim kurumuna kaydolurken bildirdikleri adresi değiştirdikleri halde, bunu mensubu buldukları kurumlara kaydettirmemiş bulunan veya yanlış veya eksik adres vermiş olan öğrenciler, yükseköğretim kurumunda mevcut adreslerine tebliğin yapılmış olması halinde, kendilerine tebligat yapılmış sayılır.”

T. DİĞER HUSUSLAR

1. Dosya Teslimi

Disiplin soruşturmasına ait dosyalar dizi pusulasıyla birlikte teslim edilir ve alınır. Dizi pusulasının altında teslim eden ve alanın imzaları bulunur (Disiplin Yönetmeliği m. 28).

2. Yazışma Şekli

Kişilerle olan yazışmalarda 28’inci maddedeki³ tebliğ şekli saklı kalmak üzere, diğer hususlarda 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümleri uygulanır (Disiplin Yönetmeliği m. 29/1).

Evrakın elden verilmesi halinde de imzalı belge soruşturma dosyasında saklanır (Disiplin Yönetmeliği m. 29/2).

³ Disiplin Yönetmeliği m. 28 “(1) Disiplin soruşturmasına ait dosyalar dizi pusulasıyla birlikte teslim edilir ve alınır. Dizi pusulasının altında teslim eden ve alanın imzaları bulunur.”